

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 30. aprīlī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jautrīte Briede un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzēja [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 50/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvā procesa likuma 338. panta otro daļu un 338.¹ panta otrās daļas 2. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. pantam un 92. panta pirmajam teikumam.

2. Administratīvā procesa likuma 338. panta otrā daļa nosaka: “Ja tiesnešu kolēģija vienbalsīgi atzīst, ka kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma, tā atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību. Par atteikšanos ierosināt kasācijas tiesvedību tiek pieņemts rīcības sēdes lēmums.”

Savukārt šā likuma 338.¹ panta otrās daļas 2. punkts noteic, ka tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

3. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

Senāts rīcības sēdē, pamatojoties uz apstrīdētajām normām, atteicās ierosināt kasācijas tiesvedību pēc Pieteikuma iesniedzēja kasācijas sūdzības. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētās normas liedz uzzināt Senāta rīcības sēdes sastāvu un tādēļ personai ir liegtas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnešiem. Ja tiesnesis nepamatoti nav atstatījies no kasācijas sūdzības izskatīšanas, personai vairs neesot procesuālu līdzekļu savu pamattiesību aizsardzībai. Turklāt Senāts rīcības sēdes lēmumu par atteikumu ierosināt kasācijas tiesvedību neesot pamatojis, citstarp nav norādījis uz judikatūru. Savukārt Administratīvā procesa likuma 338.¹ panta otrās daļas 2. punkts neesot pietiekami skaidrs un Senāta rīcības sēde to esot piemērojusi formāli. Tādējādi tiekot pārkāpts Satversmes 91. pantā ietvertais tiesiskās vienlīdzības princips, kā arī aizskartas Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz pieeju kasācijas instances tiesai.

Satversmes tiesas judikatūrā atzīts, ka kasācijas instances tiesai ir īpašs raksturs un tas nosaka attiecīgā tiesas procesa īpatnības (*sk. Satversmes tiesas 2003. gada 27. jūnija sprieduma lietā Nr. 2003-04-01 secinājumu daļas 2.1.. punktu*). Tiesības uz pieeju kasācijas instances tiesai neietver prasību ikvienu lietu izskatīt pēc būtības un sagatavot pilnu tiesas spriedumu (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 21. oktobra sprieduma lietā Nr. 2013-02-01 11. punktu*). Turklāt Satversmes 92. pants neparedz konkrēta jautājuma izšķiršanu atbilstoši tādām procesuālajam regulējumam, kādu persona vēlas (*sk. Satversmes tiesas 2012. gada 1. novembra sprieduma lietā Nr. 2012-06-01 10. punktu*).

Pieteikumā pausts viedoklis par apstrīdēto normu piemērošanu konkrētā lietā, citētas atziņas no Satversmes tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumiem. Pieteikuma iesniedzēja apsvērumi par apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 91. pantam un 92. panta pirmajam teikumam pēc būtības saistīti ar to, ka viņš nepiekrīt apstrīdēto normu piemērošanai konkrētā gadījumā. Proti, Pieteikuma iesniedzējs iebilst Senāta rīcības sēdes secinājumiem attiecībā uz kasācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem. Tomēr šādi apsvērumi nevar būt par pamatu lietas ierosināšanai, jo Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu interpretācijas un piemērošanas jautājumus konkrētā gadījumā (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu*

lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu). Tādējādi no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētās normas rada Pieteikuma iesniedzējam pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 50/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina